

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

LOPULLINEN
A6-0260/2006

20.7.2006

MIETINTÖ

Euroopan luonnon-, kulttuuri- ja arkkitehtuuriperinnön suojelusta maaseutu- ja saarialueilla
(2006/2050(INI))

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

Esittelijä: Nikolaos Sifunakis

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	8
ASIAN KÄSITTELY	13

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

Euroopan luonnon-, kulttuuri- ja arkkitehtuuriperinnön suojelusta maaseutu- ja saarialueilla(2006/2050(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 151 artiklan,
- ottaa huomioon Unescon 16. marraskuuta 1972 hyväksymän yleissopimuksen maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemisesta,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston 3. lokakuuta 1985 hyväksymän yleissopimuksen Euroopan rakennustaiteellisen perinnön suojelusta (Granada),
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston 16. tammikuuta 1992 hyväksymän yleissopimuksen arkeologisen perinnön suojelusta (Valletta),
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston 20. lokakuuta 2000 hyväksymän yleissopimuksen maiseman suojelusta (Firenze),
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston 27. lokakuuta 2005 hyväksymän puiteyleissopimuksen kulttuuriperinnön arvosta yhteiskunnalle(Faro),
- ottaa huomioon 13. toukokuuta 1974¹ Euroopan kulttuuriperinnön suojelemisesta, 14. syyskuuta 1982² Euroopan rakennustaiteellisen ja arkeologisen perinnön suojelemisesta, 28. lokakuuta 1988³ yhteisön rakennustaiteellisen ja arkeologisen perinnön säilyttämisestä, 12. helmikuuta 1993⁴ rakennusperinnön säilyttämisestä ja kulttuuriomaisuuden suojelemisesta ja 16. tammikuuta 2001⁵ maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemista koskevan yleissopimuksen täytäntöönpanosta Euroopan unionin jäsenvaltioissa antamansa päätöslauselmat,
- ottaa huomioon Kulttuuri 2000 -ohjelman perustamisesta 14 päivänä helmikuuta 2000 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 508/2000/EY⁶,
- ottaa huomioon ensimmäisessä käsittelyssä 25. lokakuuta 2005 hyväksymänsä kannan ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi 2006/.../EY Kulttuuri 2007 -ohjelman perustamisesta (2007–2013)⁷,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
- ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan mietinnön (A6-0260/2006),

¹ EYVL C 62, 30.5.1974, s. 5.

² EYVL C 267, 11.10.1982, s. 25.

³ EYVL C 309, 5.12.1988, 423.

⁴ EYVL C 72, 15.3.1993, s. 160.

⁵ EYVL C 262, 18.9.2001, s. 48.

⁶ EYVL L 63, 10.3.2000, s. 1.

⁷ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2005)0397.

- A. ottaa huomioon, että kulttuuriperintö on merkittävä osa Euroopan kansojen identiteettiä ja historiallista kehitystä,
- B. ottaa huomioon, että kulttuuriperintö sisältää aineelliset ja henkiset ainekset ja että sitä rikastetaan jatkuvasti kunkin sukupolven antaessa luovan panoksensa kulttuuriin omalla tavallaan,
- C. ottaa huomioon, että kulttuuriperintö sisältää sekä arkkitehtuuri- että luonnonperinnön, johon ihminen on jättänyt merkkinsä ajallisesti ja paikallisesti,
- D. ottaa huomioon, että Euroopan unioni on paneutunut kulttuurisen monimuotoisuuden edistämiseen ja turvaamiseen, elämänlaadun parantamiseen sekä ympäristön suojelemiseen,
- E. ottaa huomioon, että kulttuuriperinnön useiden elementtien säilyttäminen luo pohjan sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen jatkumiselle edistäen näin ympäristön suojelua, työllistymismahdollisuuksia ja Euroopan yhdentymistä,
- F. ottaa huomioon kulttuuriperinnön erityisen merkityksen maaseudulle, joka kärsii autioitumisesta, väestön vähenemisestä ja taloudellisesta näivettymisestä, vaikka maaseutu muodostaa 90 prosenttia Euroopan pinta-alasta,
- G. ottaa huomioon, että Euroopan saarialueet, ennen kaikkea pienet saaret, ovat pitkälti säilyttäneet ominaispiirteensä muuttumattomina ja että niiden merkittävää kulttuuriperintöä on tuettava, suojeltava ja kohennettava erityisesti,
- H. ottaa huomioon, että on tärkeää säilyttää ja kehittää muistomerkkiarkkitehtuurin ohella myös muita kulttuuriluomuksia, jotka muodostavat ja mahdollistavat nykyajan EU:n asukkaille sopivat elinolot,
- I. ottaa huomioon, että Euroopan kulttuuriperintö on kokonaisuudessaan ja riippumatta eurooppalaisesta, kansallisesta tai paikallisesta ulottuvuudestaan perustavanlaatuisen tärkeä Euroopan kansalaisille,
 - 1. kehottaa neuvostoa tunnustamaan selkeästi kulttuuriperinnön merkityksen Euroopan yhdentymiselle, kun on kyse eurooppalaisesta identiteetistä ja kansallisuudesta, kestävästä taloudellisesta ja sosiaalisesta kehityksestä, kulttuurienvälisestä vuoropuhelusta ja kulttuurisesta monimuotoisuudesta;
 - 2. kehottaa komissiota lainsäädäntöaloitteita laatiessaan panemaan tehokkaasti täytäntöön EY:n perustamissopimuksen 151 artiklan 4 kohdan kulttuuria koskevan horisontaalisen määräyksen ja selvittämään perinpohjaisesti ehdotetun lainsäädännön vaikutuksia kulttuurille ja kulttuuriperinnölle, jotta kulttuuriperintöä edistävät toimet sisällytettäisiin kaikkiin Euroopan unionin toimintalinjoihin;
 - 3. katsoo, että kulttuuriperintöä on pidettävä jakamattomana kokonaisuutena, joka edellyttää yhteisiin suojelutoimiin ryhtymistä;

4. korostaa, että kestävä kehitys edellyttää kulttuuri-, luonnon- ja arkkitehtuuriympäristöä koskevaa integroitua lähestymistapaa sekä kaupungeissa että maaseudulla, mutta painottaa, että Euroopan maaseudun kulttuuriperinnön ulottuvuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota;
5. painottaa niin ikään, että on huolehdittava erityisesti Euroopan saarialueiden luonnon-, arkkitehtuuri- ja kulttuuriperinnön suojelusta ja kohentamisesta;
6. katsoo, että maaseudulla ja saarialueilla toteutettavissa toimissa on otettava huomioon seuraavat periaatteet:
 - väestön ja ympäristön välinen kestävä tasapaino
 - perinteistä maaseutua koskeva integroitu toimintatapa
 - paikallisväestön osallistuminen toimintalinjojen laatimiseen ja täytäntöönpanoon ja sen kantojen ja keskusviranomaisten päätösten yhdenmukaistaminen
 - jatkuva vuoropuhelu sosiaalisten, yksityisten ja vapaaehtoisten organisaatioiden kanssa, jotka toimivat aktiivisesti kulttuuriperinnön parissa;
7. kehottaa Euroopan unionia, jäsenvaltioita, paikallisviranomaisia ja kulttuurin alalla toimivia kansalaisjärjestöjä ryhtymään toimiin Euroopan kulttuuriperinnön suojelemiseksi ja kehittämiseksi painottaen erityisesti pienten perinteisten asutuskeskusten säilyttämistä, kohentamista ja kehittämistä sekä tiedottamaan suurta yleisöä asian tärkeydestä;
8. katsoo, että tämän erityisalan edistämisessä on otettava huomioon toissijaisuusperiaatetta unohtamatta muun muassa seuraavat seikat:
 - maaseudun perinnön järjestelmällinen tutkimus
 - soveltuvan lainsäädäntökehyksen laatiminen kyseisen perinnön suojelemiseksi sisältäen kannustimia perinteisten rakennusten ja asutuskeskusten säilyttämiseksi sekä toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että uudet rakennukset sopivat yhteen lähistöllä olevien historiallisten rakennusten ja paikallisen arkkitehtuurin kanssa,
 - taloudellinen tuki paikallisten muistomerkkien entistämistä ja perinteisten maatalouskäytäntöjen jatkamista varten
 - siitä huolehtiminen, että perinteisten asutuskeskusten kohentamistoimet ovat kokonaisvaltaisia ja tähtäävät alkuperäisten rakennustaiteellisten muotojen palauttamiseen, mihin sisältyy nykyaikaisten materiaalien asianmukainen käyttö ja nykyaikaisten rakenteiden yhdistäminen perinteisiin rakenteisiin vahingoittamatta kuitenkaan niiden ominaispiirteitä,
 - paikallisen osaamisen ja perinteisten ammattien säilyttäminen;
9. kehottaa jäsenvaltioita tarjoamaan tarvittaessa kannustimia sellaisten rakennusten purkamiseen tai muuttamiseen, jotka ovat ristiriidassa sijaintikuntansa tai -seutunsa

erityisen arkkitehtonisen luonteen kanssa tai ympäröivän luonnon tai rakennusten kanssa, tai jotka huonontavat niiden laatua;

10. kehottaa jäsenvaltioita edistämään yhteistyössä komission kanssa kulttuuriperintönsä suojelua ja säilyttämistä rakennerahastojen avulla sekä käynnissä olevien yhteisöaloitteiden Leader+, Urban II ja Interreg III kautta, jotka sisällytetään seuraavalla rahoituskaudella (2007–2013) uusiin rahoitusvälineisiin poliittisen koheesion ja yhteisen maatalouspolitiikan kautta;
11. kehottaa jäsenvaltioita pitämään mielessä, että taloudellisia kannustimia koskeviin strategioihin on sisällyttävä keskus- ja paikallisviranomaisien sekä muiden paikallisten elinten ja toimielinten välinen koordinointi (unohtamatta seikkaa, että useat perintöluetteloon kuuluvat kohteet ovat uskonnollisia) pyrittäessä suojelemaan ja parantamaan kyseisten seutujen luonnon- ja kulttuuriympäristöä;
12. kehottaa jäsenvaltioita rohkaisemaan ja edistämään vaihtoehtoisen kestävän matkailun kehittämistä asettaen etusijalle pienet perinteiset asutuskeskukset yhteisön rahoitusvälineiden, kuten Euroopan aluekehitysrahaston, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston ja Euroopan kalatalousrahaston tuella;
13. kehottaa komissiota edistämään nykyisten yhteisön ohjelmien, kuten kilpailukyvyn ja innovoinnin puiteohjelman puitteissa toimenpiteitä käsityö- ja ammattitoiminnan, erityisesti katoamisvaarassa olevien ja arkkitehtonisen perinnön asianmukaisen kunnostamisen ja säilyttämisen kannalta tarpeellisten toimintojen tukemiseksi;
14. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kannustamaan tilan käyttöön ja hallintaan, arkkitehtuuriin, rakennusten restaurointiin ja kunnostamiseen sekä muihin niiden kaltaisiin toimiin erikoistuneiden ammattilaisten kouluttamiseen, jotta kulttuuriperinnön erityispiirteet voitaisiin säilyttää tekemällä kohteista samalla nykyaikaisten tarpeiden mukaisia; kehottaa lisäksi ryhtymään toimenpiteisiin käsityöläisten ja perinteisten materiaalien toimittajien kouluttamiseksi sekä kyseisten materiaalien jatkuvaa käyttöä koskevien menetelmien valikoimiseksi;
15. kehottaa komissiota tukemaan seitsemännen tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelman (2007–2013) puitteissa ponnisteluja kulttuuriperinnön säilyttämiseen tähtäävien uusien työvälineiden, tekniikkojen ja menetelmien kehittämiseksi;
16. vaatii komissiota ja jäsenvaltioita huolehtimaan siitä, että yhteisön varoilla ei tueta hankkeita, jotka todistetusti johtavat kulttuuriperinnön huomattavien osien tuhoutumiseen;
17. kehottaa komissiota hyväksymään toimenpiteitä saatavuuden helpottamiseksi ja pienten yritysten, perinteisten käsityöläisammattien ja elinkeinojen sekä paikallisten perinteiden ja tapojen edistämiseksi, jäsenvaltioissa olevien kylien ja kuntien tukemiseksi itsenäisesti laajan kampanjan avulla, jotta paikallistalouden kehitystä voitaisiin voimakkaasti edistää ja pysäyttää maaseudun autioituminen;
18. kehottaa komissiota järjestämään kansainvälisiä konferensseja ja kokouksia kokemusten jakamiseksi ja vaihtamiseksi;

19. kehottaa komissiota tarjoamaan, osana Kulttuuri-ohjelman (2007–2013) monivuotisia yhteistyösuunnitelmia, eri jäsenvaltioista tulevien kumppanien järjestöverkostolle mahdollisuuden toteuttaa monivuotisia suunnitelmia, joiden avulla voidaan tuoda esiin täydellisesti kunnostettuja perinteisiä, mahdollisesti alle 1 000 asukkaan asutuskeskuksia;
20. katsoo, että tällaisilla suunnitelmilla voitaisiin huolehtia sellaisten kulttuurialan toimien toteuttamisesta, joiden tavoitteena on kyseisten asutuskeskusten kulttuuriperinnön kohentaminen ja tulevaisuuden tavoitteena Euroopan perinteisten asutuskeskusten välisen yhteistyön lisääminen ja mahdollisuuksien tarjoaminen alueiden kulttuuristen erityispiirteiden korostamiseksi niiden eurooppalaisen ulottuvuuden ohella;
21. toivoo, että tulevilla toimenpiteillä suosittaisiin pieniä, perinteisiä asutuskeskuksia kulttuuripääkaupunkien tapaan;
22. katsoo, että "Euroopan unionin kulttuuriperintöpalkinto", jota "Europa Nostra" hallinnoi, on merkittävä toimi, jota on jatkettava myös tulevaisuudessa; katsoo, että tämän palkinnon yhteyteen ja laajempaan kontekstiin on luotava uusi luokka perinteisen asutuskeskuksen parhaalle kokonaisvaltaiselle kohentamishankkeelle myönnettävälle palkinnolle, jotta kannustetaan jatkamaan kohentamisponnisteluja asutuskeskuksissa, jotka ovat säilyttäneet kokonaisuudessaan tai suurimman osan perinteisistä asutukseen liittyvistä arkkitehtonisista erityispiirteistään;
23. panee tyytyväisenä merkille neuvostossa hiljattain tehdyn ehdotuksen Euroopan kulttuuriperintöluettelon laatimisesta ja kehottaa komissiota tukemaan sitä; katsoo, että tässä yhteydessä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota maaseutu- ja saarialueiden paikalliseen kulttuuriperintöön ottaen huomioon myös kulttuuriperintöön liittyvät abstraktit näkökohdat; katsoo, että myös ehdokasvaltioita on pyydetävä osallistumaan hankkeeseen;
24. kehottaa neuvostoa ja komissiota edistämään "Euroopan kulttuuriperinnön teemavuoden" perustamista, jonka tavoitteena on Euroopan kansalaisten tietojen lisääminen kulttuuriperintönsä kohentamisen merkityksestä, edellyttäen soveltuvia toimia;
25. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita toimimaan yhteistyössä Euroopan neuvoston kanssa, jotta osana Euroopan rakennusperintöpäiviä (Journées européennes du patrimoine) vahvistetaan ulottuvuutta, joka tähtää perinteisten asutuskeskusten ja maaseudun ja saarialueiden arkkitehtuuriperinnön kohentamiseen, jotta Euroopan kansalaiset sisäistäisivät paremmin muun muassa pysyvistä kulttuuriperinnöstä ja muistomerkeistä heijastuvien paikallisten ja alueellisten kulttuuri-identiteettien arvon;
26. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Euroopan neuvostolle.

PERUSTELUT

1. Kohti kulttuuriperintöä koskevaa Euroopan unionin kokonaisvaltaista strategiaa

Euroopan unioni onnistuu saavuttamaan yhteisen eurooppalaisen identiteetin tavoitteen silloin, kun sen kansalaiset vakuuttuvat siitä, että heillä on yhteinen kulttuuri. Tästä syystä Euroopan unionin toimintalinjoissa on välttämätöntä asettaa etusijalle yhteisen kulttuuri-, luonnon- ja arkkitehtuuriperinnön tunnustaminen ja sen säilyttäminen seuraaville sukupolville yhteisenä osana menneisyyttä ja innoittajana tulevaisuutta varten.

Kulttuuriperinnön säilyttäminen ja kehittäminen on katsottava erottamattomaksi osaksi EU:n yleisiä tavoitteita siten, kun ne on kuvattu EY:n perustamissopimuksen 2 artiklassa.

Lisäksi EU:n on luotava kulttuuriperintöä koskeva kokonaisvaltainen lähestymistapa, jossa kulttuuriperintöä edistävät toimet sisällytetään kaikkiin toimintalinjoihin.

EY:n perustamissopimuksen 151 artiklan 4 kohdassa edellytetään, että *"yhteisö ottaa kulttuuriin liittyvät näkökohdat huomioon muiden tämän sopimuksen määräysten mukaisessa toiminnassaan, erityisesti kulttuuriensa monimuotoisuuden vaalimiseksi ja edistämiseksi"* asettaen kulttuurin siten horisontaaliseen asemaan, joka läpäisee yhteisön kaikki toimintalinjat. Tämä on tärkeää ennen kaikkea kulttuuriperinnön tapauksessa, joka on ominaislaatuensa vuoksi otettava huomioon maatalous-, alue- ja ympäristöpolitiikassa sekä tutkimuksessa, koulutuksessa ja muissa yhteisön politiikoissa.

Tämä perustamissopimuksen horisontaalinen määräys on avainasemassa, kun on kyse EU:n toimielinten tehokkaasta panoksesta kulttuuriperinnön suojelemiseen ja säilyttämiseen.

Tästä näkökulmasta katsottuna laadittaessa Euroopan komission lainsäädäntöaloitteita komission asiasta vastaavan koulutuksen ja kulttuurin pääosaston on kiinnitettävä aiempaa enemmän huomiota ehdotetun lainsäädännön kulttuuriin ja kulttuuriperintöön kohdistuvien vaikutusten selvittämiseen, jotta kulttuurin horisontaalinen ulottuvuus pannaan asianmukaisesti täytäntöön EU:n toimintalinjoissa.

2. Maaseudun ja saarialueiden kulttuuriperinnön tunnustaminen

Mietinnön tavoitteena on korostaa Euroopan luonnon-, kulttuuri- ja arkkitehtuuriperinnön erityislaatuisuutta ja merkitystä ja ottaa huomioon, että tämä perintö voi hyödyttää yhteiskuntaa, ympäristöä, taloutta, työllisyyttä ja Euroopan yhdentymistä monin eri tavoin.

Tarkemmin sanottuna mietinnössä pyritään painottamaan haasteita niille kulttuuriperinnön osa-alueille, joita ei tunneta kovin hyvin ja jotka sen vuoksi tarvitsevat erityistä suojelua, nimittäin Euroopan maaseudun ja saarialueiden kulttuuriperinnölle, ja korostetaan ennen kaikkea pienten perinteisten asutuskeskusten säilyttämistä.

Maaseutualueet kattavat noin 90 prosenttia laajentuneen EU:n maa-alasta ja muodostavat luonnon ja kulttuurisen pääoman arvokkaan varannon. Lisäksi maaseudun erityispiirteet ja tarpeet eivät heijastu riittävästi moniin maaseutua koskeviin politiikkoihin. Kaupunkien nopea

laajeneminen on vaikuttanut talouden lisäksi ympäristöön, yhteiskunnalliseen ja kulttuuriseen dynamiikkaan sekä maaseudun kulttuuriperintöön, joka muodostaa suuren osan eurooppalaisesta kollektiivisesta muistista ja luovuuden lähteen.

Nykyään on vallalla suuntaus keskittää toimet sinne, missä kulttuuriperintö herättää eniten mielenkiintoa: hienoimpiin muistomerkkeihin, vanhoihin ja parhaimmin säilyneisiin kaupunkeihin sekä merkittäviin historiallisiin ja arkeologisiin kohteisiin. Tässä mietinnössä esitetään, että vaikka on välttämätöntä jatkaa tällaisten kohteiden suojelua, on myös tärkeää kiinnittää vastaavasti huomiota Euroopan maaseutua ja saarialueita koskevien toimintalinjojen kehittämiseen, ennen kaikkea kun on kyse pienistä perinteisistä asutuskeskuksista.

On painotettava erityisesti, että tämä huomattava kulttuuriperintö muuttuu jatkuvasti yhteiskunnallisen ja teknologisen kehityksen, nykyaikaisten maanviljelysmenetelmien, hallitsemattoman taloudellisen hyödyntämisen, asutuksen mittaamattoman leviämisen ja ihmisten piittaamattomuuden vuoksi.

Näin ollen on tarpeen sisäistää luonnon merkitys ja tunnustaa maaseudun kulttuuriperinnön pitkän aikavälin hallinnan tarve kaikkien Euroopan kansalaisten elämänlaadun parantamiseksi.

Tämän alan tehokkaan politiikan on perustuttava seuraaviin periaatteisiin:

- a) väestön ja ympäristön välinen kestävä tasapaino
- b) perinteistä maaseutua koskeva integroitu toimintatapa yli alakohtaisten, kapea-alaisten toimintalinjojen rajojen siten, että keskusviranomaiset kuulevat paikallisväestöä
- c) paikallisväestön osallistuminen toimintalinjojen laatimiseen ja täytäntöönpanoon ja sen kantojen yhdenmukaistaminen keskushallinnon suunnittelun kanssa.

3. Maaseudun ja saarialueiden kulttuuriperinnön suojelu ja kohentaminen

Mietintö tähtää tiettyjen ehdotusten esittämiseen, jotta Euroopan unioni, jäsenvaltiot, paikallisviranomaiset sekä kulttuurin alalla toimivat kansalaisjärjestöt ryhtyisivät erityisiin toimiin Euroopan luonnon-, kulttuuri- ja arkkitehtuuriperinnön suojelemiseksi ja kehittämiseksi, erityisesti kun on kyse maaseudusta, saarialueista ja pienistä perinteisistä asutuskeskuksista.

Mietinnössä ehdotetaan muun muassa seuraavia toimia:

- maaseudun ja saarialueiden kulttuuriperinnön järjestelmällinen tutkimus
- soveltuvan lainsäädäntökehyksen laatiminen kyseisen perinnön suojelemiseksi
- taloudellinen tuki paikallisten muistomerkkien entistämishankkeita ja perinteisten maatalouskäytäntöjen jatkamista varten
- siitä huolehtiminen, että perinteisten asutuskeskusten kohentamistoimet ovat

kokonaisvaltaisia ja tähtäävät niiden alkuperäisten rakennustaiteellisten muotojen palauttamiseen korvaten myöhemmät sopimattomat muutostyöt

- tilojen käytön ja hallinnan, arkkitehtuurin, rakennusten entistämisen ja siihen liittyvän toiminnan parissa työskentelevien ammattilaisten koulutus, jotta sisäistettäisiin menetelmät, joiden avulla perinnön erityispiirteet säilyvät ja niitä samalla mukautetaan nykyajan tarpeisiin
- käsityöläisten ja perinteisten materiaalien välittäjien koulutus ja tukeminen ja menetelmien soveltaminen näiden materiaalien ottamiseksi uudelleen käyttöön.

4. Yhteisön tason toimet

Kun otetaan huomioon, että yhteisön kulttuurialan ohjelmat eivät tarjoa riittävää rahoitusta, on pyydettävä lisää varoja myös muista yhteisön välineistä kulttuuriperinnön säilyttämistä varten.

On siis tuettava kulttuuriperinnön ulottuvuutta, joka on sisällytettävä täysimääräisesti Euroopan unionin toimintalinjoihin ja rahoitusvälineisiin, kuten yhteiseen maatalouspolitiikkaan, koheesiopolitiikkaan, tutkimukseen ja kulttuuriin.

A. Yhteinen maatalouspolitiikka

Maaseudun kehittämisestä on tullut yhteisön uuden yhteisen maatalouspolitiikan toinen pilari. Ympäristön tilan, maiseman ja elämänlaadun kohentaminen maaseutualueilla sisältyy maaseudun kehittämistä koskevista yhteisön strategisista suuntaviivoista (ohjelmakausi 2007–2013) tehdyn neuvoston päätöksen ensisijaisiin painopistealueisiin.

Leader+-yhteisöaloite, joka seuraavalla rahoituskaudella (2007–2013) sisällytetään Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoon, on edistänyt merkittävästi maaseudun kulttuuri- ja arkkitehtuuriperinnön kohentamista.

Maaseutumatkailun kehittäminen, joka sisältyy maaseudun kehittämisen maatalousrahaston tavoitteisiin, voi myös edistää maaseudun ja saarialueiden perinnön säilyttämistä ja kohentamista.

Esittelijän mielestä jäsenvaltioiden on hyödynnettävä tulevaisuudessa paremmin yhteiseen maatalouspolitiikkaan sisältyviä rahoitusvälineitä.

B. Koheesiopolitiikka

Kulttuuriperinnön säilyttämisessä ja kohentamisessa ovat tärkeässä asemassa myös rakennerahastot samoin kuin käynnissä olevat yhteisöaloitteet Urban II ja Interreg III, jotka sisällytetään seuraavalla rahoituskaudella (2007–2013) koheesiopolitiikan uusiin rahoitusvälineisiin.

Huomattakoon, että rakennusrahastojen hyödyntäminen kulttuuriperintöä edistäviä suunnitelmia varten vaihtelee huomattavasti eri jäsenvaltioissa. Esimerkiksi Kreikassa ja

Portugalissa on luotu osana yhteisön tukikehyksiä erityisiä kulttuurin alan toimintaohjelmia, kun taas muissa maissa vastaavaa kiinnostusta ei ole ilmennyt.

Näin ollen on tarkoituksenmukaista rohkaista jäsenvaltioita hyödyntämään rakennerahastoja kulttuuriperintönsä hyväksi.

C. Kulttuuri-ohjelma (2007–2013)

Kulttuuri 2000 -ohjelmasta on tähän mennessä tuettu lähinnä kulttuuriperintöä tukevia suunnitelmia. Kyseisen ohjelman tarjoamat mahdollisuudet ja talousarvio ovat rajalliset, ja sen ohella ei ole mahdollista saada rahoitusta rakennusten ja muistomerkkien kohentamiseen tähtääville suunnitelmille.

Sen vuoksi on tarkoituksenmukaista tutkia uusia mahdollisuuksia osana uutta Kulttuuri-ohjelmaa (2007–2013).

Kun otetaan huomioon, että Kulttuuri-ohjelman monivuotisissa yhteistyösuunnitelmissa eri jäsenvaltioista tulevien kumppanien järjestöverkostolle tarjotaan mahdollisuus toteuttaa monivuotisia suunnitelmia, olisi laajennettava mahdollisuutta luoda verkosto, esimerkiksi viiden tai useamman eri jäsenvaltioiden kylän välille. Näiden kylien on oltava täydellisesti kunnostettuja perinteisiä asutuskeskuksia, joissa asuu alle 1 000 asukasta.

Tällaisissa tapauksissa voitaisiin huolehtia sellaisten kulttuurialan toimien toteuttamisesta, joiden tavoitteena on kyseisten asutuskeskusten kulttuuriperinnön kohentaminen ja tulevaisuuden tavoitteena Euroopan perinteisten asutuskeskusten välisen yhteistyön lisääminen ja mahdollisuuksien tarjoaminen alueiden kulttuuristen erityispiirteiden korostamiseksi niiden eurooppalaisen ulottuvuuden ohella.

5. Yhteistyössä Euroopan neuvoston kanssa toteutettavat toimet

Euroopan neuvosto, jonka lukuisista toimista monet toteutetaan yhteistyössä Euroopan unionin kanssa, on huomattavassa asemassa Euroopan kulttuuriperinnön säilyttämisessä.

Mainittakoon, että Euroopan rakennusperintöpäivien (Journées européennes du patrimoine) aikana yleisölle ovat avoinna sellaiset muistomerkit ja tilat, joihin ei yleensä ole mahdollista tutustua vuoden muina päivinä. Näiden teemapäivien yhteydessä voitaisiin vahvistaa ulottuvuutta, joka tähtää perinteisten asutuskeskusten ja maaseudun ja saarialueiden arkkitehtuuriperinnön kohentamiseen, jotta Euroopan kansalaiset sisäistäisivät paikallisten muistomerkkien arvon paremmin.

Kun otetaan niin ikään huomioon Euroopan neuvoston lukuisat yleissopimukset Euroopan kulttuuri- ja arkkitehtuuriperinnön sekä arkeologisen perinnön suojelusta, EU:n ja jäsenvaltioiden on otettava huomioon tämän Euroopan neuvoston huomattava säännöstö ja vahvistettava yhteistyötä sen kanssa EY:n perustamissopimuksen 151 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

6. Muut toimet

Euroopan kulttuuriperintöä voidaan kohentaa myös muiden erityistoimien avulla, esimerkiksi

- a) perustamalla "Euroopan kulttuuriperinnön teemavuosi", jonka tavoitteena on Euroopan kansalaisten tietojen lisääminen Euroopan kulttuuriperinnön merkityksestä, soveltuvien toimien avulla ja
- b) myöntämällä "Euroopan unionin kulttuuriperintöpalkinto", jota "Europa Nostra" hallinnoi. Palkinnon yhteyteen voitaisiin luoda uusi luokka perinteisen asutuskeskuksen parhaalle kokonaisvaltaiselle kohentamishankkeelle myönnettävälle palkinnolle. Tällainen palkinto voisi kannustaa huomattavalla tavalla jatkamaan kohentamisponnisteluja asutuskeskuksissa, jotka ovat säilyttäneet kokonaisuudessaan tai suurimman osan perinteisistä asutukseen liittyvistä erityispiirteistään.

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Euroopan luonnon-, kulttuuri- ja arkkitehtuuriperinnön suojele maaseutu- ja saarialueilla
Menettelynumero	2006/2050 (INI)
Oikeusperusta	45 art.
Asiasta vastaava valiokunta Luvasta ilmoitettu istunnossa (pvä)	CULT 16.3.2006
Valiokunnat, joilta on pyydetty lausunto Ilmoitettu istunnossa (pvä)	REGI 16.3.2006
Valiokunnat, jotka eivät antaneet lausuntoa Päätös tehty (pvä)	REGI 20.4.2006
Tehostettu yhteistyö Ilmoitettu istunnossa (pvä)	
Esittelijä(t) Nimitetty (pvä)	Nikolaos Sifunakis 3.10.2005
Alkuperäinen esittelijä	
Valiokuntakäsittely	20.3.2006 29.5.2006 13.7.2006
Hyväksytty (pvä)	13.7.2006
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 26 - : 0 : 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Maria Badiá I Cutchet, Ivo Belet, Guy Bono, Marie-Hélène Descamps, Jolanta Dičkutė, Věra Flasarová, Hanna Foltyn-Kubicka, Milan Gaľa, Claire Gibault, Vasco Graça Moura, Lissy Gröner, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Manolis Mavrommatis, Marianne Mikko, Ljudmila Novak, Doris Pack, Zdzisław Zbigniew Podkański, Christa Prets, Pál Schmitt, Nikolaos Sifunakis, Hannu Takkula, Helga Trüpel, Henri Weber, Thomas Wise, Tomáš Zatloukal
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Erna Hennicot-Schoepges, Nina Škottová
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	
Jätetty käsiteltäväksi (pvä)	20.7.2006
Huomautuksia (saatavilla vain yhdellä kielellä)	2 substitute members from PPE were present, but only 1 vote was taken into account for the final vote.